

ΕΛΕΤΑΕΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προς:

Σταύρο Θεοδωράκη
Πρόεδρο «Το Ποτάμι»

stavrostheodorakis@gmail.com
info@topotami.gr

ΑΠ. ΕΛΕΤΑΕΝ: 2018/100

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2018

Θέμα: - Απόψεις για τον Εθνικό Σχεδιασμό για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)
- Πρόταση για τη συνταγματική αναθεώρηση

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ίσως γνωρίζετε, τη 13.11.2018 το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έθεσε σε διαβούλευση το κείμενο για τον Εθνικό Σχεδιασμό για την Ενέργειας¹.

Το σχέδιο που τέθηκε σε διαβούλευση αποτελεί τη βάση για την προετοιμασία του κειμένου που θα πρέπει να υποβληθεί έως το τέλος του 2018 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τα προβλεπόμενα στην πρότασή της τελευταίας για τη Διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης (Governance of the Energy Union). Με βάση τα αντίστοιχα κείμενα όλων των κρατών μελών και τις αξιολογήσεις τους από την ΕΕ, θα καταρτισθούν εντός του επόμενου έτους τα τελικά κείμενα για το ΕΣΕΚ.

Υπάρχει λοιπόν αρκετός δρόμος και δουλειά μπροστά μας.

Στο συνημμένο υπόμνημα θα βρείτε τις απόψεις και παρατηρήσεις μας.

Η έκταση και το βάθος των παρατηρήσεων περιορίζεται από το γεγονός ότι δεν έχουν έχουμε λάβει γνώση των εγγράφων, μελετών, εκτιμήσεων, υποθέσεων και των αναλυτικών σεναρίων που παρήχθησαν ή/και χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση του υπό διαβούλευση ΕΣΕΚ.

---

¹ <http://www.opengov.gr/minenv/?p=9704>

ΕΛΕΤΑΕΝ

Δ/ση Γραμματείας : Λεωφ. Κηφισίας 306, Χαλάνδρι 15232 (Σίδερα), τηλ/fax. 2108081755
Δ/ση Προέδρου ΔΣ και Διοίκησης: Τύχης 2, Χαλάνδρι 15233, τηλ. 2106816803, fax. 2106816837
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

Από τα όσα αναλυτικότερα αναφέρουμε στο συνημμένο, επιθυμούμε στην παρούσα επιστολή να αναδείξουμε τα ακόλουθα:

1. Ο στόχος 55% Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική ηλεκτρική κατανάλωση για το 2030 είναι εύλογος.

Όμως, με δεδομένο το αμέσως επόμενο σχόλιό μας και την υποχρέωση για εξαιρετικά αυξημένη δράση, θεωρείται αναγκαίο τα σενάρια πολιτικής να οδηγούν στις ακόλουθες επιδόσεις:

- Α.Π.Ε. στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας: 35% (από 32%)
- Α.Π.Ε. στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ηλεκτρικής Ενέργειας: 60% (από 56%)

Περαιτέρω, πρέπει να υπάρξουν σαφείς ενδιάμεσοι στόχοι, τουλάχιστον ανά διετία.

2. Η πορεία για το 2040 πρέπει να είναι πολύ περισσότερο φιλόδοξη και να προετοιμάζει το δρόμο για περί το 90% ή και περισσότερο, διείσδυση στην ακαθάριστη τελική ηλεκτρική κατανάλωση το 2050.

Από το σενάριο που έχει παρουσιαστεί γίνεται φανερό ότι το δεδομένο μίγμα πολιτικών δεν είναι επαρκές για μετά το 2030 και για αυτό πρέπει ήδη από σήμερα ο ΕΣΕΚ να περιλάβει πρόσθετα μέτρα και πολιτικές που θα αναπτυχθούν και θα εφαρμοστούν καθ' όλη τη διάρκεια των επόμενων 12 ετών.

Είναι προφανές ότι η συμπερίληψη τέτοιων πρόσθετων μέτρων θα οδηγήσει στην αναγκαία πιο φιλόδοξη πορεία και για το 2030, με όλα τα συνακόλουθα οφέλη.

3. Εκτιμούμε ότι στο υπό διαβούλευση σχέδιο υφίσταται υποεκτίμηση των αναγκαίων νέων εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. γεγονός που μπορεί να έχει πολιτικές συνέπειες κατά το σχεδιασμό ή την εφαρμογή των μέτρων.
4. Με βάση τα δύο προηγούμενα σχόλια, θεωρούμε ότι ο ΕΣΕΚ πρέπει να εκπέμπει ισχυρότερο μήνυμα εγγήγορης και όχι εφησυχασμού. Παραλήπτες αυτού του μηνύματος είναι οι διαχειριστές των δικτύων, ο χωροταξικός σχεδιασμός, οι αδειοδοτούσες υπηρεσίες, η δικαστική εξουσία, οι τράπεζες, οι επενδυτές και η κοινωνία.

Κυρίως το μήνυμα που πρέπει να εκπέμπεται είναι ότι η Ελλάδα στοχεύει στην εξωστρέφεια. Η Ελλάδα μπορεί να γίνει εξαγωγός πράσινης ενέργειας.

5. Πέραν των ανωτέρω, είναι θετικό που ο ΕΣΕΚ δίνει την κατεύθυνση ενίσχυσης των μικρών εγκαταστάσεων και των ενεργειακών κοινοτήτων και ότι αναγνωρίζει ως επιτακτική την ανάγκη για συνολική αναμόρφωση του αδειοδοτικού πλαισίου

Είναι επίσης θετικό που αναγνωρίζει ως στόχο την προώθηση του εξηλεκτρισμού τομέων τελικής κατανάλωσης περιλαμβανομένης της ηλεκτροκίνησης.

Όσον αφορά τις ειδικότερες παρατηρήσεις, επιλέγουμε να επισημάνουμε τις ακόλουθες:

1. Απαιτείται **Σχέδιο Δράσης και Μηχανισμός Ελέγχου & Ανάδρασης** με αναλυτικό περιεχόμενο και χρονοδιαγράμματα, με ποσοτικούς δείκτες παρακολούθησης και με σαφή διοικητική δομή και διαδικασίες. Έτσι θα διασφαλιστεί ότι η υλοποίηση του ΕΣΕΚ θα

παρακολουθείται με θεσμικό και επίσημο τρόπο και όταν εμφανίζεται υστέρηση από τους ενδιάμεσους στόχους θα προβλέπεται η ανάληψη συγκεκριμένων διορθωτικών κινήσεων.

2. Απαιτείται **Οδικός Χάρτης για Μεγάλες Επενδύσεις Α.Π.Ε.** και ειδικότερα:
  - **Μεγάλα συγκροτήματα χερσαίων αιολικών πάρκων** (σε νησιά, βραχονησίδες και ηπειρωτική χώρα) με αποσαφήνιση του καθεστώτος καθορισμού της τιμής αναφοράς,
  - **Αποθήκευση**, με ανάπτυξη της πιο γρήγορα από ό,τι προβλέπει το σχέδιο,
  - **Θαλάσσια αιολικά πάρκα (πλωτές ανεμογεννήτριες)** με έγκαιρη ανάπτυξη στην αρχή της δεκαετίας του 2020 τουλάχιστον ενός ή δύο πιλοτικών μεγάλων εμπορικών επενδύσεων ώστε η Ελλάδα να ωφεληθεί από τη ραγδαία πτώση του κόστους και να αναπτύξει την αναγκαία εφοδιαστική αλυσίδα που εμπλέκει τα λιμάνια, τα ναυπηγεία, τη βιομηχανία καλωδίων και τη βιομηχανία τσιμέντου.
3. Οι **διασυνδέσεις** των νησιών της Δωδεκανήσου και του ΒΑ Αιγαίου πρέπει να προγραμματισθούν για νωρίτερα και πρέπει να εξεταστεί η σημαντική αύξηση της μεταφορικής ικανότητας της 2^{ης} φάσης της διασύνδεσης της Κρήτης.

Χρειάζεται επίσης να συνεκτιμηθεί η δυνατότητα συνεισφοράς των Υβριδικών Σταθμών (ΥΒΣ), που συνδυάζουν παραγωγή από Α.Π.Ε. με συστήματα αποθήκευσης, στη γενικότερη στρατηγική επίλυσης του ενεργειακού προβλήματος των νησιών.

Για τις διεθνείς διασυνδέσεις, ο ΕΣΕΚ δεν πρέπει να περιορίζεται από το υφιστάμενο ΔΠΑ αλλά πρέπει να περιγράψει το όραμα και τα βασικά βήματα ώστε να εξέλθει η χώρα από τη σχετική ηλεκτρική της απομόνωση και να καταστεί εξαγωγός ενέργειας.
4. Απαιτείται σαφέστερο **πρόγραμμα διαγωνισμών**. Η προβλεψιμότητα είναι πολύ σημαντική για την προσπάθεια ανάπτυξης επενδύσεων. Ο ΕΣΕΚ πρέπει να ενσωματώσει ένα σαφές και αναλυτικό χρονοδιάγραμμα διαγωνισμών που θα γίνουν για νέα ισχύ Α.Π.Ε. ώστε να στείλει ένα σαφές μήνυμα στην αγορά.

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Η Κλιματική Αλλαγή είναι μακράν το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Η ίδια η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει επιταχύνει δραματικά αυτό το πρόβλημα.

Πέραν από την ηθική σημασία που έχει η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στη μάχη για την αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, η πατρίδα μας θα έχει πολλαπλά οφέλη από τη συμμετοχή αυτή:

- αποφυγή απομόνωσης και αύξηση ισχύος,
- εκσυγχρονισμός του ενεργειακού της συστήματος,
- μείωση της ενεργειακής εξάρτησης και ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού,
- διαφοροποίηση του αναπτυξιακού της μοντέλου συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της εγχώριας προστιθέμενης αξίας και
- πτώση του κόστους ενέργειας

προς όφελος της οικονομίας και των καταναλωτών.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε στην Κυβέρνηση και τα κόμματα να υιοθετήσουν μια κίνηση ισχυρού συμβολισμού που είναι ταυτόχρονα πολιτικά και νομικά αποτελεσματική:

Στο πλαίσιο της διαδικασίας για την Αναθεώρηση του Συντάγματος να ενταχθεί στο άρθρο 24 (ή σε άλλο κατάλληλο σημείο) η υποχρέωση του Κράτους να μεριμνά κατά προτεραιότητα για την αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής με την ενεργό συμμετοχή της χώρας στις διεθνείς πρωτοβουλίες, την υλοποίηση κατάλληλων σχεδίων και δράσεων για την ενέργεια και το κλίμα και την αποχή από δράσεις που έχουν αντίθετα αποτελέσματα.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Λαδακάκος
Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

Συνημμένο: Κείμενο θέσεων και απόψεων για τον ΕΣΕΚ